

Найменування навчальної дисципліни	<i>Ергономіка робочих місць</i>
Кафедра:	Промислової безпеки та охорони праці
Лектор:	к.пед.н. Ільчишин Ярослав Васильович
Обсяг дисципліни:	4,5 кредити /135 академічних годин, з них: лекцій – 32 годин, семінарських занять – 16 годин, самостійної роботи – 87 година
Результати навчання:	<ul style="list-style-type: none"> • визначати зони підвищеного техногенного ризику; • володіти методами та методиками аналізу небезпеки об'єктів; • застосовувати методи оцінки аварійних ситуацій для визначення рівня небезпеки; • встановлювати оптимальну нейтральну позу, необхідний вільний рух та час відновлення сил для кожного робочого місця; • застосовувати антропометричні таблиці, та вимірювальні прилади для проектування робочих місць; • розробляти робочі місця з оптимальними ергономічними параметрами; • брати участь у розробленні заходів щодо запобігання професійним захворюванням і нещасним випадкам на виробництві, поліпшення умов праці і доведення їх до вимог нормативних правових актів з охорони праці; • оцінювати небезпеки робочого місця.
Короткий зміст навчальної програми:	Виникнення і становлення ергономіки як науки. Основні поняття системного аналізу, характеристики систем, моделі складних систем. Напрямки забезпечення промислової безпеки на потенційно небезпечних об'єктах і виробництвах. Порядок проведення експертизи промислової безпеки потенційно-небезпечних об'єктів і виробництв. Підходи до визначення нейтральної пози для робочих місць різного типу. Значення вільного руху у створенні ергономічного робочого місця. Критерії вибору оптимальної робочої пози, принципи проектування робочих місць з оптимальними ергономічними параметрами. Вимоги до безпеки праці на потенційно небезпечних об'єктах і виробництвах різних галузей. Шкідливі та небезпечні фактори: класифікація, методи визначення та нормування, показники небезпек розладу людини на робочому місці. Поняття механіки тіла людини та параметри її опису, баланс положення тіла, як основа мінімізації енергетичних витрат людини. Поняття ергономічного рівняння та його складових. Принципи складання ергономічного рівняння робочого місця. Принципи проектування робочих місць з оптимальними ергономічними параметрами, підхід до визначення часу відновлення сил для робочих місць різного типу. Державні соціальні гарантії працюючих, організаційні заходи з попередження, локалізації і ліквідації наслідків техногенних аварій і катастроф. Порядок організації і проведення режимно-обмежувальних заходів в зонах стихійних лих і техногенних катастроф.
Необхідні базові знання з дисциплін (за потреби):	«Охорона праці», «Виробнича санітарія та фізіологія і гігієна праці», «Правові основи охорони праці»,

<p>Методи і критерії оцінювання:</p>	<p>«Атестація робочих місць та паспортизація виробництва».</p> <p>Форма проведення поточного контролю: виконання письмових контрольних робіт, реферативні доповіді та/або мультимедійні презентації. Мета поточного контролю – оцінити ступінь засвоєння теоретичного і практичного матеріалу та рівень знань здобувачів із відповідних розділів дисципліни. Здійснюється у формі усного опитування, оцінки індивідуальних робіт на практичних заняттях, виконання тестових завдань у Віртуальному університеті. На практичному занятті викладач оцінює чіткість розв’язування задач, креативність та ідейність при розрахунках моделі покращених спроектованих умов праці. Оцінюється здатність формулювати і відстоювати свою позицію тощо. Підсумкові оцінки за роботу на практичному занятті та за індивідуальну роботу у середовищі Віртуального університету вносяться у журнал. Підсумковий контроль знань здійснюється наприкінці навчального семестру шляхом складання диференційованого заліку.</p>
<p>Рекомендована література:</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Закон України «Про охорону праці» №2694/12 від 14.10.92 р. 2. Апостолук С.О., Апостолук А.С, Джигирей В.С. та ін.. Основи ергономіки. – К.: Основа, 2003. – 135 с. 3. Боброва-Голикова Л.П. и др. Эргономика и безопасность труда. – М.: Машиностроение, 1985. – 111 с. 4. Богданович Л.Б. и др. Художественное конструирование в машиностроении. – К.: Техника, 1976. – 183 с. 5. Геслер В.М. Основы технической эстетики и эргономики. – Калинин: КО- ТКАЗПИ, 1974. – 263 с. 6. Жидецький В.Ц. Охорона праці користувачів комп’ютерів. – Л.: Афіша, 2000. – 176 с. 7. Методические рекомендации по использованию антропометрических данных при конструировании производственного оборудования. – М.: ВУНИНОТ ВЦСПС, 1982. – 40 с. 8. Методические рекомендации по оценке соответствия производственного оборудования эргономическим требованиям. – М.: ВУНИНОТ ВЦСПС, 1982. – 59 с. 9. Навакатікян О.О. та ін.. Охорона праці користувачів комп’ютерних відео дисплейних терміналів. – К.: Охорона праці, 1997. – 400 с. 10. Шевченко А.М., Яворовський О.П. Гігієна праці (Методи дослідження та санітарно-епідеміологічний нагляд). – Вінниця: Нова книга, 2005. – 528 с.